

Oponentský posudek diplomové práce

Téma práce: Biologický determinismus a rasismus v myšlení H. S. Chamberlaina

Autor práce: Bc. Matěj Vránek

Obor studia: Etika v sociální práci

Téma předložené diplomové práce koresponduje s oborem autorova studia; poslední, 3. kapitola práce pojednává o důležitém etickém aspektu sociální politiky. Práce je psána čtivě, volnějším stylem, založeném na parafrázích použité literatury, vlastní autorova argumentace je spíše výjimkou. Přesto se autorovi podařilo napsat diplomovou práci na zajímavé téma, jehož klíčový etický aspekt – eugenika – si zaslouží velkou pozornost i v současné době, na což autor poukazuje. To je, myslím, klíčový etický přínos, kterým autor přispívá do současné diskuse.

Jako oponent se nyní zaměřím na z mého pohledu nejvíce patrné nedostatky předložené diplomové práce:

(1) Z formálního hlediska je práce vzhledem ke zvolenému cíli strukturována adekvátním způsobem, přesto mohl být cíl práce podle mého soudu formulován lépe – tak, aby více vynikly etické aspekty problematiky (a aby mohl autor tyto etické aspekty podrobněji analyzovat a vyhodnotit za pomoci vlastní propracovanější argumentace). Autor se kromě toho v rámci prezentace filosofických novověkých „kořenů“ moderní vědy mohl méně věnovat pouhému „převyprávění“ zdrojové literatury a mohl se pokusit o kritičtější pohled kupříkladu jak na Kantovu epistemologii, tak na (z ní vyplývající) Kantovu antropologii a etiku. Z textu práce, ani ze závěru práce, není patrné, zda a nakolik autor hlavní premisy Kantovy filosofie a etiky sdílí či nikoli.

(2) To se promítá i do obsahu práce. Z textu je více či méně patrné, že autor nesdílí agnostický, materialistický a pozitivistický (moderní) pohled na svět, spíše se zdá, že obranu proti (současným) hrozbám eugeniky stále spatřuje ve filosoficko-teologickém proudu, který nazývá „židovsko-křesťanským“; přesto však postrádám v textu alespoň nějaký pokus o propracovanější zdůvodnění vlastní autorovy pozice. Její (hlouběji) nezdůvodněné náznaky jsou patrné především v závěru 3. kapitoly. Tato kapitola mohla být rozsahově delší, zatímco první kapitola kratší. V závěru by jistě náročnější čtenář ocenil jak důkladnější souhrn, tak právě i propracovanější zdůvodnění vlastní autorovy pozice.

(3) Asi nejvíce patrné nedostatky má práce z hlediska jazykového a stylistického. Tu a tam čtenář narazí na stylisticky nepřiměřené obraty: „...člověka obývajícího rasové skupiny,...“ (s. 8); „...vyvolané německým nacismem, který byl na rasistické myšlenky stvořen,...“ (s. 72); „Místo individuálního se snažení o věčnou spásu, se na přetřes dne dostávají vědecké poznání, politické a hospodářské svobody.“, etc. Nápadnější jsou gramatické chyby: „Pro výklad Chamberlainovi myšlenkové geneze...“ (s. 9) – chybná „i-koncovka“ se vyskytuje opakovaně (s. 12, 17, 22, 23, 27, 33, 63, 70, 71), podobně chybný tvar adjektiv: „Tyto práva“ (s. 37); „Tyto sociální opatření..., (byly)“ (s. 69). Upozornit je třeba také na chybné znění německého názvu knihy (s. 33, pozn. 91); objevují se rovněž německá substantiva s malým počátečním písmenem (s. 52, 61).

Celkově navrhuji hodnotit předloženou diplomovou práci jako „velmi dobrou“.

10. 5. 2018

PhDr. Vojtěch Šimek, Th.D.